

Szabadság

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hatálpja

Megjelenik minden kedden reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth-utca 17.

Uj uton ifjuságunk

A mult rendszer reakciói az ifjuságot sötét öntudatlanságban tartották. Az ifjuság képezte a társadalomnak ut a réteget, amelyet a legkönnyebben lehetett kiszákmányolni, mert a régi nevelési módszer a gépies betanulás iskolája volt. Az ifjuságot arra kényszerítették, hogy rengeteg felesleges, holt tudást sajátítson el, ami teleltette az ifjak fejét. Készakarva vigyáztak arra, hogy csak azt tanulhassák, ami a szociális érzést nem ébresztheti fel. Az ifju, tanult nemzedéket ráhúzták egy jellegzetes kiszolgáló hivatalnokai kaptárára, nem beszélve a földműves ifjakról, kik teljesen ki voltak szolgáltatva a földbirtokos urak kénye kedvének. A szegény parasztgyermeknek már kiskorukban meg kellett ismerkedniük a nyomorral, az éhség egy megszokott nyuggá vált. A kis gyermek nem ismerhette meg a gyermekkor színes változatait, hisz ahelyett, hogy a porban játszadozott volna, már 7 éves korában segítenie kellett szüleinek a szükséges kenyér megkeresésében.

Ha pedig az ifjuság jogait követelte volna, egy nagyobb darab kenyeret, az elnyomók ostorait érezhette a hátán. Még a vallást is úgy állították be, hogy az ifjakat egymással szembe állíthassák. Ennek a munkának érdekében minden eszközt megragadtak, hiszen a saját létbiztonságuk függött ettől. Vallási szervezeteket alakítottak, melyek arra szolgáltak, hogy az ifjuság egységét széttagolják s így egy rugalmas anyagot kapván, azt tetszésük szerint formálhatták. Ilyenek voltak a Dávid Ferenc, Kolping, Kalott, IKE, sib egyetek. Nem volt elég az ifjuság erkölcsi téren való elkülönítése, ehhez hozzájárult az osztályonkénti elkülönítés is. Az ifjuságot 3 kategóriára tegolták u. m.: értelmiségi (szellemi), középosztálybeli, munkás és szegény paraszt ifjuság. Ilyen módon a szétforgácsolt ifjuságnak nem lévén egy közös problémája sem, képtelenség lett volna az egység fogalmára gondolni is.

Az ifjuságot így könnyen ki lehetett használni, igazságtalan érdeklaborukban vágóhídra küldeni, hol anyák, apák, testvérek maradtak árván, családi tüzhelyek romlottak össze a kiszákmányolók ördögi módszerei nyomán.

De vessünk csak egy pillantást az ifjuság helyzetére a mai demokratikus rendszerben. Ma az ifjusági kérdés az egyik leglényegesebb probléma, az ország a legnagyobb gondot az ifjuság politikai, szellemi és testi nevelésére

fordítja s ezt teszi annál is inkább, mert bizonyos értelemben az ifjuságra vár a szociális társadalom végleges megteremtésének feladata. Világos ugyanis, hogy egy kapitalista társadalomban felnevelkedett dolgozó nemzedék a legjobb esetben is csak azt a feladatot oldhatja meg, hogy megsemmisíti a régi kiszákmányoláson épülő, kapitalista életmód alapjait, a legjobb esetben megteremt egy olyan társadalmi formát, amely segítheti a dolgozó osztályt abban, hogy a hatalmat megtarthassa. Ezen az alapon azonban csak az a nemzedék tud majd tovább építeni, amely a mai, az új viszonyok között fogott munkához, amikor az emberek között nincsen kiszákmányolói viszony.

Ha ebből a szempontból nézzük az ifjuság feladatainak kérdéseit, akkor feltétlenül szem előtt kell tartanunk az ifjuság minél előbbi egységesítésének fontosságát. Már kezd is kibontakozni az az út, mely minden kategóriából származókat, faji és nemzetiségi különbség nélkül egyesít, hogy így haladjon biztos léptekkel a szociális társadalom felé vezető úton. Ezek a törekvések megnyilvánulnak a nemzeti munkatelepeken is, hol vállalva dolgozik minden nemzetiségű és vallású ifju, nem törődve mással, csak a közös céllal, országunk ujjaépítésével. Miért? Mert az ifjuság tudja, hogy amit épít, azt magának, az új nem-

zedéknek építi!

De nemcsak a munkatelepeken, hanem a hadseregben is mérőföldes léptekkel haladunk előre. Ma már megszünt az a borzalmas időszak, amikor rettegve vonult be az arra megérett ifju a hadseregbe, ahol őt káromlások, szidalmak fogadták! Az ifjak tudják, hogy ott az ő nevelésükkel foglalkoznak, hogy nem kiszolgáltatottként kell idejét letöltenie, hanem a szolgálati idő után új emberként térhet haza, ahol büszkén mondhatja el, hogy ő kivette részét a demokratikus hadsereg sokoldalú tudományának elsajátításából. Ma már olyan eset is megtörténik, hogy Katona Gábor dr. hivatkozván egy parajdi ifju gyengeségére, elhalasztatja annak bevonulását, de az sirva kéri, hogy őt ne hozzák ilyen szegénybe, hiszen ő tudja, hogy a katonaságnál most minden lehetsége megvan a továbbtanulásra s hogy ő is részt akar venni ama szolgálatból, ami egy katonának kijár.

Tehát minden jel arra mutat, hogy ifjuságunk ma egy egészségesebb társadalom felé törtel, amelyben nem lesznek többé kiszákmányoló és kiszákmányolt osztályok. Csakis így előre haladva fogja elérni Románia demokrata ifjusága, hogy hatalmas tömegeit a munka egyetlen hadseregévé egyesítse s ezúton általános megbecsülést vivjon ki magának.

S. Arthur.

Ünnepségek sorozatával emlékezik Udvarhelymegye 1848 százéves fordulójáról

Megírtuk már, hogy az 1848-as forradalom százéves fordulójának országos megünneplésére a tájékoztatásügyi minisztérium rendelkezést adott ki, s azóta magunk is lapunk minden számban rendszeresen foglalkoztunk az 1848-iki forradalom jelentőségének méltatásával. A minisztérium rendelkezése szerint a sorozatos ünnepségek ideje a június hónap, s ezen az időn belül Udvarhely vármegye is tevékeny részt vesz az ünneplésben.

A minisztérium helybeli tanácsánál történt megállapodások szerint, a sorozatos ünnepségek június 11-én kezdődnek, ugyanakkor, amikor Bukarest fővárosban is nagyszabású ünnepségek lesznek. Ezen a napon vármegyénk egyes községeiben rendeznek a tanfelügyelőség és a tanításügyi személyzet irányításával műsoros ünnepségeket. Székelyudvarhelyen a Magyar Népi Szövetség rendezésében lejátsszódó,

13-iki MNSz nap fog az ünnepségek sorozatába nagyszabású és rendkívüli, egész napos műsorral bekapcsolódni. Ugyancsak készülődnek a különböző demokratikus szervezetek, szakszervezetek, iskolák és testületek is, hogy a maguk keretein belül valamely napon megünnepejjék ezt a korunkban fokozottabb jelentőségre emelkedett évfordulót.

Végül mindezek után a hónap vége felé — terv szerint: a hónap utolsó vasárnapján — Székelyudvarhelyen lesz egy nagyszabású, összefoglaló jelentőségű ünnepség. Ez minden biztonnal méltóképpen fogja betetőzni az ünnepségek sorozatát, s a többivel együtt negymértékben fog hozzájárulni népünk demokratikus szellemben való megerősödéséhez, hogy az 1848 hagyományai mindenütt eleven valósággá legyenek!

Az ujjaépítés jegyében

Kívül szürke épület, amely magasan emelkedik ki a többi színesebb épületek közül. A Kossuth-utca 41 sz. alatti ház, a RMP új székháza. A kapun bemenve, friss malter és mészszag üti meg az orrunkat. Kőművesek dolgoznak az alsó helyiségekben, de felfelé haladva a lépcsőn, amely már frissen surolva, tisztán ragyog, irógépek kopogását halljuk. Fenn az emeleten a különböző osztályok már elvannak rendezkedve és ütemes munka folyik, amely mindenre kiterjedő figyelemmel irányítja vármegyénk politikai életét.

Az épületnek a belső része nagy átalakításokon ment keresztül. A volt tantermetek több részre osztották, közfalakkal elválasztották, így a helyiségek száma megsaporodott. Nem egészen 3 hét alatt végződött el ez a munka, az ujjaépítés önkéntes munkája jegyében. Mint ahogy az országban mindenütt folyik az ujjaépítés hatalmas tempója, az önkéntes munka hősi epószaképpen. Egyetlen szóra, egyetlen felhívásra ezren és ezren jelentkeznek, hogy munkájukon keresztül hozzájáruljanak országunk ujjaépítéséhez, gazdasági felvirágztatásához, egy új és boldogabb társadalmi rendszer megteremtéséhez. A RMP egy felhívó szavára is tömegesen jelentkeztek a párttagok az új székház felépítéséhez. A szellemi és fizikai munkások egymással versenyezve, vig énekszómellett, hordták a téglát, maltert, meszet, takarították, új székházat építettek maguknak, a Pártnak. A munkából kivették a részüket az összes városi sejték, amelyek között az ólen járt a vármegyei sejt, a Federálé sejtje, az UMGISz és a kerületek. Kivették a munkából a részüket a vidéki elvtársak is. Agyagfalváról László Imre, Tegledi Lajos. Muzsnából Zoltán D. Mózes, Bartos György, Nagy Dénes. Derzsből Veres Ferenc, Dénes Ákos. Homoródkeményfalváról és Abásfalváról Nagy Albert, Szabó József, Szabó Áron, Molnár Lajos, Szabó Ferenc, Poós István, Poós Ferenc, Majláth Lajos. Kecsetkisfaludból is hárman, akik több napig dolgoztak.

Országunk ujjaépítésében az új munkaerőkölcs ugyanazt jelenti a demokrácia gazdasági küzdelmében, mint a háboruban a hadsereg fegyelme. A küzdelem a háboruban alapja a győzelemnek, míg az ujjaépítésben alapja a gazdasági helyzet gyors helyreállításának és a jólét biztosításának.

Fel tehát az elkövetkező új munkákra is, amelyek szilárd alapját építik meg a boldog jólétnek, a népi demokráciának!

A rendőrség felhívása

Minden gépkocsi tulajdonosa, legyen bármiféle gépkocsija, köteles a gépkocsi eladását vagy a tulajdonos lakóhelyének más megyébe való áttételét a hadkiegészítő parancsnokságon (Cercul Teritorial Bir. 3) bejelenteni. Ennek a bejelentésnek a lakóhely megváltoztatásától, vagy a gépkocsi eladásától számított 5 napon belül kell megtörténnie. Vonatkozik ez úgy azokra, akiknek gépkocsijuk be van jegyezve a forgalmi irodánál, mint azokra is, akik gépkocsijukat nem jegyeztették be a rendőrségen.

MI TÖRTÉNIK A NAGYVILÁGBAN?

Kül- és belpolitikai tájékoztató

A csehszlovákiai választások a népi demokrácia diadalát eredményezték.

A most lezajlott csehszlovákiai választásokon a cseh és szlovák népek hitet tettek a népi demokrácia mellett. A szavazati joggal bíró állampolgároknak több, mint 90 százaléka szavazott le a szavazatoknak majdnem 90 százaléka esett a Nemzeti Frontra. Ez a választás igazolta a Gottwald-kormány február óta követett politikáját, hogy megvalósították a földreformot, rendezték a társadalombiztosítási kérdéseket, szaporább ütemben folytatták az államosítást stb. A reakció ezeken a választásokon önkéntes illegálitásokba vonult, nem tettek le szavazólistákat. A fehéren beadott vagy elrontott szavazatok kis százaléka mutatja, milyen kis rétegre támaszkodik a földalatti mozgalmakba visszavonuló reakció.

Lengyel-bolgár egyezmény.

Varsóban a napokban írták alá a lengyel-bolgár barátsági és kölcsönös megnevezési egyezményt a két ország kiküldöttjei. Az egyezmény értelmében a Németország, vagy szövetségese részéről induló támadás esetén a két ország kölcsönösen megsegíti egymást és szorosabbá teszik az együttműködést a két ország között, különösen a béke, a biztonság és az országok területi épségének kérdésében.

Görögországban tovább dülnek a harcok.

A Markosz tábornok vezetése alatt harcoló szabad görögök tovább folytatják felszabadító háborújukat. Ennek a háborúnak is leginkább a nők és a gyermekek az áldozatai, akiket a harc heve nem kiméli meg. Éppen ezért Markosz tábornok emlékirattal fordult az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez, melyben bejelentette, hogy a háború által érintett vidékekről, ahol a gyermekek bombatámadásoknak, vagy éhen halásznak vannak kitéve, a gyermekeket a szülők beleegyezésével a szomszédos népi demokráciák országaiba szállítják. Így teljesül a görög anyák kérése, hogy a kormány mentse meg gyermekeiket a háborús szenvedésektől.

Luca László hadat üzent a szegénységnek.

A pénzügyigazgatók Bukarestben megtartott értekezletén részletesen megbeszélték az új adókövetések módjait. Ezen az értekezleten Luca László pénzügyminiszter kijelentette, hogy a kormány hadat üzent a szegénységnek és nyomorúságnak és a harcot mindaddig folytatja, míg az ország gazdasági felvirágoztatása által sikerül a célt elérni.

A romániai mezőgazdaság fejlesztése.

Most tartották értekezletüket Bukarestben a mezőgazdasági és állattenyésztési tartományi felügyelők és megyei gazdasági vezetők, akiknek Valda Vasile földművelésügyi miniszter értékes utasításokat adott a munka

folytatására. Megállapította a miniszter, hogy a falu munkásai teljesítették a Népköztársasággal szemben fennálló kötelezettségüket, s hogy a kormány segítsége folytán — mely szerszámok, hitelek és vetőmagvak nyújtásából állott — a vetési csata a tavalyinál kedvezőbb feltételek mellett folyt le. A mezőgazdaságba is kezd a tervszerűség bevonulni, ami főképpen az ipari növények termesztése terén látszik meg.

Czikó Lőrinc közoktatásunk élén.

Felszeghy Ödön dr. visszavonulása után Vasilichi Gheorghe közoktatásügyi miniszter Czikó Lőrincet nevezte ki a közoktatásügyi minisztérium vezértitkárává. Az új vezértitkár hatáskörébe a nemzetiségi oktatási kérdések tartoznak, így a mi magyarnyelvű iskoláink ügyei is.

Geológusokat küldtek ki az altalaji kincsek felkutatására.

A Román Népköztársaság Földtani Intézete geológusokat küldött ki a Székelyföldre is az altalaji kincsek felkutatására. Reméljük, hogy fáradozásait siker fogja koronázni s a felfedezett altalaji kincsek ismeretében megindulhat Udvarhely vármegye iparosítása is.

A református egyház támogatja a népi demokráciát.

Arday Aladár nagyvárad református püspök beiktatása és az ugyanakkor megtartott nagyvárad zsinat újabb alkalmat jelentett arra, hogy a református egyház kifejezze készségét a népi demokratikus rendszer megszilárdítása terén. Arday Aladár püspök beköszöntő beszédében kijelentette, hogy a református egyház felajánlja készségét az új államban és társadalmi rendben minden olyan szolgálatra, amelyet a Jézus nevében a Szentlélek erejével végezhet. Helyeselt és üdvözölte a teljes valláségyenlőség érdekében tett kormányintézkedéseket. Hitet tett a népköztársasági államforma mellett, mely különösen alkalmas szabad emberek társadalmának kiépítésére. Felhívta az egyház minden tagját, hogy vegye ki részét az ország ujjaépítésének nagy munkájából.

A román-magyar barátsági szerződés ratifikálási okmányainak kicserélése.

Június 2-án cserélték ki Bukarestben a román kormány tagjai Gróza Péter dr. miniszterelnökkel az élükön és Széll János rendkívüli magyar követ a Román Népköztársaság és a Magyar köztársaság között megkötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés ratifikálási okmányait. Az ünnepélyes cselekmény lefolyásánál elhangzott beszédekben mindkét kormány képviselői megállapították, hogy a román-magyar barátsági és kölcsönös segélynyújtási szerződés megszilárdítja a két nép baráti kapcsolatát és ezzel a béke arcát is.

Finnország és a Szovjetunió viszonya.

A finn kormány kommunista miniszterei kéréssel fordultak a Szovjetunióhoz a jótételi terhek csökkentését kérve, tekintettel az ország súlyos gazdasági helyzetére. A Szovjetunió legfelsőbb tanácsa megmutatta, hogy a Szovjetunió őszinte barátsággal viseltetik a kis Finnországgal szemben és hozzájárult ahhoz, hogy 1948. júl. 1-ől kezdődően a jótételi követeléseket felére csökkentsék le és még

kölcsönt is ajánlott fel Finnországnak kedvező feltételek mellett. A kis finn nép így tapasztalja a gyakorlatban nagy barátja segítőkészségét.

Palesztina.

A Biztonsági Tanács ülésén a zsidók és az arabok is elfogadták a negyhetes időtartamra szóló fegyverszüneti felhívást. Legutóbbi értesülések szerint a szinte csak pillanatnyi fegyverszünet ellenére ismét fellángoltak a harcok.

Az ujjaépítés Udvarhely megyében

Elkészült Udvarhely megye 1948. aug. 23-ig terjedő ujjaépítési munkaterve. Ujságunkban foglalkoztunk már az udvarhelyi járások egyes falvainak az ujjaépítési terveivel. Azok a fizikai és szellemi munkások, akik ezt a munkát elvállalták, természetesen sokat foglalkoztak demokratikus irányzatú folyóiratokkal, újságokkal és könyvekkel, elsajátítva Marx, Engels, Lenin és Sztálin tanításait. Ezek célul tűzték ki kormányunk támogatását, azért, hogy a munkásság minél előbb elérje azt a társadalmi állapotot, amelyben megszűnik embernek ember által való kiszákmányolása.

Udvarhely megye területén 314 km. hosszúságú utszakaszt fognak megjavítani és kikavicsozni, 86 kisebb és 3 nagy hid megépítését és kijavítását vették munkatervbe. 131 átereszhidat és közepes hidat, valamint 10 nagy, a fasisztáktól felrobbantott hidat, 5 kulturházat fognak ujjaépíteni. Vállalták 4 kulturházhhoz való anyagösszeállítását, ugyancsak 12 kulturház megjavítását. Fel fognak építeni 5 iskolát és kijavítani 32 iskolát, 25 község-házat, felépítenek 3 új község-házat, 550 m. hosszúságban partvédő gátakat és több patak medrét fogják szabályozni. 21 árvíz-szabályozó gátat építenek. 4670 méter hosszú kerítést emelnek, amelyből 194 méter kőkerítés lesz.

Ezeket a munkákat önkéntes munkával végzik községeink demokratikus érzelű lakói, melyeknek irányítói a Román Munkáspárt alapszervezeteinek vezetői lesznek, egyetértésben a többi demokratikus szervezetekkel. A községek munkásai ünnepélyes hangulatban azzal a jelszóval kezdték meg önkéntes munkájukat: »Építsük ujja országunkat, ezt az országot, amelyet a nép fia vezetnek nemzetiségi és faji különbség nélkül.«

Ilyen szellemben vállalta még Udvarhely megye 43 km. hosszúságú sánc és árok kitakarítását, 46 drb. itatóvályu készítését, valamint 26 drb. itatóvályunak a kijavítását.

A középületek felépítéséhez beszerzenek 220 ezer drb. téglát, 9000 drb. cserepet, 1263 köbm. kőanyagot, továbbá a szükséges faanyagot, meszet stb. Amiket ezekből nem bírnak önállóan előállítani, azok javára kultur-előadásokat rendeznek az ifjúsággal. Felállítanak 230 telefonpóznát, elültetnek 64.000 facsemétét. Építenek 6 tenyészbika-istállót, 5 hullakutat. Ki fogják javítani, meszelni és festeni aug. 23-ra a demokratikus szervezetek székházait, több szövetkezeti helyiséget és egy új paplakást fognak építeni.

Székelykeresztúr város egy új kör-

ház felépítését vállalta. Építenek még a megyében 3 tűzoltószint, 3 hidmérleget és 1 tejszarnokot. Székelykeresztúr város a piactéren egy Petőfi-szobrot fog felállítani.

Udvarhely megye demokratikus érzelű munkásai még munkatervbe vették azt, hogy ideológiailag és politikailag is felfegyverkeznek, elsajátítva Lenin, Sztálin tanításait, megtanulván a Szovjetunió bolsevik pártjának történetét, egyéni tanulással nyilvános előadások során. Ugy az ujjaépítési munka, mint az ideológiai és politikai tudományok elsajátítása terén az udvarhelyi alsó és felső járás versenyre hívta ki Székelykeresztúr várost és az oklándi és parajdi járásokat. A versenyre a kihívást mindannyian elfogadták. Ebben a szellemben folyik Udvarhelyen az élet, vígan, vállvetve dolgoznak testvéreink Népköztársaságunk felépítésén.

A Demokrata Nők Szövetségének munkássága

A Romániai Demokrata Nők Egyesülete Szövetsége udvarhelymegyei bizottságának lendületes szervezése mind több és több nőt kapcsol be a demokráciáért dolgozó táborába. Az eddig elhanyagolt asszonyok, lányok lelkesedve végzik önkéntes munkájukat minden vonalon.

A demokratikus női szervezet és a Gyermekevédelmi Bizottság által létesített, naponta 3.000 gyermeket tejjel ellátó 25 tejkonyhán 350 terhes és szoptató anya élelmiszer-csomagokat kap és június elsejétől cukrot is. A tejkonyhák felállításának fontosságát bizonyítja, hogy még ma is naponta kéri újabb tejkonyhák felállítását. Mivel azonban a 3.000-es számot elért tejellátottakkal az előirányzott keret betelt, további tejkonyhák nem állítanak fel. Annál nagyobb gondot fordítanak a napköziotthonok létesítésére. Az eddig beszerzett 11 községben 7 napköziotthon, vagy óvoda működik.

A megalakult falubizottságok tagjai örömmel végzik békét, haladást és fejlődést szolgáló munkájukat.

Az asszonyok már szívesen járnak a gyűlésekre, mert politikai felvilágosító előadások fokozzák érdeklődésüket a napi események és országunk gazdasági és politikai fejlődése iránt. Kulturvonalon is szép eredményeket értek el.

Szívesen, lélekkel dolgoznak a nők. Építik demokratikus hazájukat, gyermekeik jövőjét.

SZÖVETKEZETI ÉLET

— Az udvarhelymegyei „Federale” közleményei —

Szövetkezeti hálózatunk megerősödése

Gyakori kiszállásaink alkalmával tapasztaljuk, hogy szövetkezeteink megtalálták a módját forgótőkájük kiegészítésének. Ennek módja: a tagok megértő hozzájárulása az üzletrészek befizetése által, hol futó kölcsönökkel. Tény az, hogy a szövetkezeteink áruforgalma és ennek következtében Federálénk saját áruforgalma is szembe-tűnően növekedett az utóbbi időben. Az áruellátás is, eltekintve a még előforduló hiányosságoktól, örvendetesen javul.

Ennek a javulásnak a jele egyfelől az a jelenség, amely szerint mind több és több szövetkezettünk kéri az áru fedezetére adott váltóját, mert kész pénzzel vásárol s nincs többé a fedezeti váltóra szükség, másfelől a központi tőkegyűjtési felhívásunknak is komoly sikere volt. Szövetkezeteink nagyrésze méltányolni tudja megyei központunk fáradozásait s áldozatos munkáját, mellyel a megyei szövetkezeti hálózat minél jobb minőségű s a szükségletnek megfelelő mennyiségű áruval való ellátására törekszik.

Megegyezik központunknak ez a munkája csak akkor lehet eredményes, ha felhívásait a szövetkezeti hálózat minden egyes tagja megérti s azonnal cselekszik. Az eddig elért eredmény is szövetkezeti hálózatunk megértő támogatásának az eredménye. De elmúlt az az idő, amikor egyes szövetkezeteink nemtörődőséggel az áldozat- és munkavállalás elől félreállnak, amikor azonban a jogokról van szó, elől tolonganak.

Rá kell mutatnunk s fel kell hívunk szövetkezeteink figyelmét arra, hogy a jövőben megyei központunknak is a kiutalt árukat csak készpénz ellenében adják ki.

Központunknak saját alapjaiból kell 50.000 méter vásznat elhoznia, s készpénzzel kifizetnie, ezen műveletet azonban csak akkor tudja végrehajtani, ha a szövetkezetek a kiváltáshoz szükséges összeget azonnal előlegezik. Le kell szögeznünk, hogy az elhozott vásznból csak azokat a szövetkezeteket fogjuk részesíteni, kik előleget adtak! S általában be kell, hogy lássák szövetkezeti vezetőink, hogy jobb áruellátást csak akkor tudunk biztosítani, ha minél nagyobb tőkét tudnak ebből a célból központunk rendelkezésére bocsátani.

Ugyanez a helyzet a szállítás megszervezésével is: csak azoknak a szövetkezeteknek fogjuk az áruját leszállítani s kedvezményben részesíteni, akik felhívásunknak eleget tettek, s előleget fizettek.

Megegyezik központunk így is számos költséget előlegez szövetkezeteinknek, mely költségek a saját tőkéjének egy részét lekötik. Ne várják tehát szövetkezeteink vezetői a felszólítást, hanem igyekezzenek az így elvont tőkénket minél hamarabb visszatéríteni. Ezáltal tőkéhez jutunk s megléssz a módunk arra, hogy szövetkezeteinket minden szükséges áruval elláthassuk.

Eddigi működésünkből is látniok kellett, milyen odaadással, fáradságot nem ismervé, minden nehézséget leküzdve igyekezett központunk minden kívánságnak megfelelni s ha ezen igyekezetünk nem járt eredménnyel, szövetkezeteink vessenek magukra, mert az ő támogatásuk nélkül mi magunkra kellő eredményt nem is érhetünk el. Mert egyesült erővel, közös akarrattal, összefogással s egymás kölcsönös támogatásával tudunk csak eredményes szövetkezeti munkát végezni. —*vid.*

ÁRU-OSZTÁLY

IGEN FONTOS!

A mandát-árak beszerzésének és kiosztásának új rendszere.

Közöljük összes szövetkezeteink igazgatóságával, hogy további félreértések és félremagyarázások elkerülése végett a mandát árakkal kapcsolatosan új elosztási rendszertünk az alábbiakban ismertetjük:

1. Miután az Incoop, mint olyan megszűnik, és helyébe a kereskedelemügyi minisztérium szövetkezeti osztálya lép, ezért az új rendszer bevezetéséig az Incooptól többé sem árut, sem áru hitelt nem kaphatunk és éppen ezért a továbbiakban átmenetileg a gyáraktól ezeket a cikkeket csakis készpénzzel vehetjük fel.

2. Miután ezen multimilliósi ügyletekre a Federálénak nincs és nem is lehet elegendő forgótőkéje, ezért voltunk kénytelenek szövetkezeteinkhez

fordulni készpénzelőlegekért.

3. Ebből kifolyólag, természetes, a szétosztásoknál előnyben részesülnek azon szövetkezetek, amelyek Federálénk pénztáránál előlegeket adtak le, sőt megtörténhetik fennálló rendelkezéseink értelmében az is, hogy egyes cikkek szétosztásánál teljesen mellőzni leszünk kénytelenek azon szövetkezeteinket, akik nem értették meg a hívó szót.

4. Végezetül még csak annyit, hogy az előlegnyújtás nagy előnyt jelent a szövetkezetek számára a mandát áru szétosztásánál, mert nagyobb cótában részesülnek az elosztásnál, de ez korántsem jelent oly természetű kizárólagosságot, avagy kiváltságot, hogy az előleg teljes értékére csakis egy meghatározott cikket, mondjuk, gyolcsot, vagy bakkancsot kaphasson a szövetkezet, hanem igenis előnyösebb mennyiséget kap úgy a mandát-, mint a keresettebb saját áruk beszerzésénél is.

Kérjük tehát szövetkezeteink vezetőseit — saját jól felfogott érdeklükben — hassanak oda, hogy pénztárunkhoz mandát-áru előlegképpen az összegeket minél előbb fizessék be.

Teherautó beállítása.

A Szabadság c. heti lap május hó 15 iki számában felhívást intéztünk szövetkezeteink vezetőségeihez acélból, hogy Federálénk egy teherautót szeretne beállítani, amely teherautónak az lett volna a hivatása, hogy szövetkezeteinknek az árut minden 10 napokint hazaszállítsuk.

Sajnálattal állapítjuk meg, hogy szövetkezeteink a Federálé hívó szavát nem értették meg, mert eziránti felhívásunkra csupán 4 szövetkezettünk fizetett be pénztárunkhoz autófuvare előlegképpen összesen 29.000 lejt, ez az összeg pedig igen kevés ahhoz, hogy egy autót vásárolhassunk vele. Ismételten felhívjuk szövetkezeteink vezetőségeinek figyelmét arra, hogy olvassák el újból a Szabadság c. lap május 15 iki számában az ezekre vonatkozó részletes közleményünket és kérjük, sziveskedjenek az abban foglaltaknak lehetőleg minél előbb eleget tenni.

A behozott pénzek rendezése és lekötétele.

Már több ízben kértük szövetkezeteink vezetőit, boltkezelőit arra, hogy a Federálé pénztárához behozott, illetve befizetendő összegeket lehetőleg pénztárnokaik által (odahaza) okvetlenül lekötéltetni és a kötegeket a szövetkezet cégbélyegzőjével és a lekötéltető névalíráásával ellátatni sziveskedjenek. Sajnálattal állapítjuk azonban meg, hogy szövetkezeteink ezen felhívásunknak egyáltalán nem igyekeznek eleget tenni. Nyomatékosan és utóljára felhívjuk szövetkezeteink figyelmét arra, hogy a pénztárunkhoz lefizetendő összegeket feltétlenül az előírásnak megfelelőleg rendeztetni sziveskedjenek és azt pénztárunknál lekötéltetve és bélyegzővel szabályszerűen ellátva adják át. Nem engedhető meg az, hogy egyes szövetkezetek pénztári lefizetésekkor a pénztár ablakánál kezdjék rendeztetni az általuk behozott pénzeket, valamint az sem engedhető meg, hogy a lekötéltetett pénzek össze vissza legyenek rakva. (Értjük alatta, hogy a pénz fej fej mellett kell, hogy elrendezve legyen.) Amennyiben ezután pénztárunknál rendezetlen pénzt óhajtának lefizetni, úgy azt pénztárnokunk minden további nélkül az illető szövetkezetnek vissza fogja adni, illetve mindzsideig a pénzt nem fogja elfogadni, amíg az az előírásnak megfelelőleg elrendezve nem lesz. Mindezek jóindulatu szives tudomásul vételét és annak végrehajtását okvetlenül kérjük és vagyunk

Székeludvarhely, 1948 június 3.

Szövetkezeti üdvözléssel:

Kovács s. k. Nagy s. k.

Termény-osztály

Figyelmeztetjük összes gabonagyűjtőinket, hogy a gabonát szellőztessék és gondozzák, nehogy a rosszul tárolt, vagy rosszul kezelt gabona miatt kellemetlenségeik legyenek.

A Vármegyei Gazdasági Ellenőrző Szerv körtáviratban értesíteni fogja a jegyzőségeket, hogy azokat a raktárakat, ahol tengeri nincsen tárolva, a felnyithatják, illetve a pecsétet levehetik. Ezáltal nem lesz akadály a rendes kezelés folytatásának.

Megnyugtatásul közöljük ideiglenes raktárainkkal, hogy a tárolt készleteknek a végleges raktárakba való szállítására a szükséges intézkedéseket megtettük és rövid időn belül az ideiglenes raktárakat felszámoljuk, illetve kiürítjük. A körzeti raktárak pedig a silókba fogják a gabonát utasításunkra beszállítani, vagy egyenesen vagonba rakják, így a körzeti raktárak is könnyebben lesznek kezelhetők.

Közöljük azokkal a gyűjtőinkkel, akikkel ellenőreink a gyűjtőinkkel ellenőrzést már megejtették, hogy az el nem számolt költségeik tekintetében felterjesztéssel élünk az INCOOP-hoz és minden reményünk megvan ahhoz, hogy ezeket a költségeiket is el fogják ismerni. Amennyiben a kedvező értesítés megjön, gyűjtőinket a Szabadság című hivatalos lapunk útján értesíteni fogjuk.

Azok a gyűjtők, akiknél készlet van, illetve 1948 június 15-én készlet lesz, jelentsék be a körzeti gyűjtőjükhöz, hogy milyen gabonából mennyi van raktáron. Akik ezt a bejelentést elmulasztják, azok ellen az eljárást a GESz megindítja. 1948. június 15 után minden általunk kiutalt és ott helyben kiutalt kiadást vissza kell igazolni a Federálé gabonaosztályának, hogy a készletek nyilvántartása pontos legyen. (Ez vonatkozik a körzeti gyűjtőkre is).

Körzeti gyűjtők figyelmébe!

Minden körzeti gyűjtő küldjön be egy kimutatást a Federálétól felvett pénzösszegek hovaforrásáról a stabilizációtól kezdve. A kimutatásnak tartalmaznia kell egyfelől a Federálétól kapott előlegeket, másfelől a körzethez tartozó gyűjtőknek költségekre és saját magának gyűjtésre kivett összegeket és az egyenleget, amely készpénzben megvan. A költségek mányokat bélyegezzék fel nyugtábélyeggel és az illetékeket, adókat róják le az illetékes perceptán. Akik nem tudják az adóztatás módjait, keressenek személyes összeköttetést a Federálé gabonaosztályával, hogy a szükséges utasításokat megadnassuk. Az elszámoltatások (körzeti) előreláthatólag folyó hó 10 és 20 között lesznek, amiről majd értesíteni fogjuk egyenként. Az idő rövidségére való tekintettel kérjük ezeket sürgősen elvégezni.

Újból közöljük mind a körzeti, mind az ideiglenes raktárainkkal és gyűjtőinkkel, hogy a gabonát sem malomoktól, sem magánosoktól át nem vehetik, gyapjút a gazdáktól nem gyűjthetnek, mivel ezeket a (gabona) Romcereal és a (gyapju) Gyapjuhivatal fogja jövőben gyűjteni, ez, mint ilyen az ő hatáskörükbe tartozik. Gyűjtőinknek sem egyik, sem másik nem adhat direkt rendelkezést a Federálé által begyűjtött terményre, gyapjura vonatkozólag. Gyűjtőink felé továbbra is a Federálé utasításai az irányadók.

A Federálé gabonaosztálya.

Frank I. s. k. Kuti E. s. k.

Egy óra a szentkeresztbányai inasiskolában

Egyik napon betoppanok a nemrég megindított inasiskolába, ahol 19 inas tanuló éppen a román nyelvtant tanulja nagy buzgalommal.

Lakatosok, öntők, asztalosok, akik mind a szentkeresztbányai vasgyár műhelyeiben töltik inas éveiket, most az iskolában tanulják tanulmányaik elméleti részét.

Kérdésekre, hogyan haladnak a tanulással, Nagy Tiborné tanítónő siet megadni a választ:

— Talán tegyük próbára a tanulókat, mennyire sajátítják el az anyagot és hogy mi maradt meg a fejükben.

Beleegyezőleg bólintok, kezdetjük.

A tanítónő kérdésére tiszta román kiejtéssel hangzik a válasz. Egy kicsit meglepődöm és nem állom meg, hogy meg ne kérdezzem:

— Tudtak-e románul a tanulók, mielőtt az iskolába jöttek?

A tanítónő büszkén mondja:

— Bizony ezek egy árva szót sem tudtak románul, ez egy hónapi munkánk eredménye.

A tanulók is büszkék erre és tisztában vannak azzal, hogy a mai rendszerben mindenkinek tanulnia kell, hogy jó szakmunkás váljék belőlük. A múlt rendszerben az inasokat minél kevesebbre tanították meg, mert a vezetők tudták, hogy ha a munkások többet tudnak, akkor az ő kizsákmányoló rendszerük felbomlik.

Ezért tanulnak ma a munkások mindenütt és ennek meg is van az eredménye.

Szentkeresztbánya, 1948. június 1-én.

Fekete Rudolf.

Kik akadályozzák az ujjáépítést

Az ország dolgozó és haladó népe gyors ütemmel kezdett hozzá a múlt reakciós rendszerben elhanyagolt középületek építéséhez, felrobbantott hidak, lebombázott gyárak ujjáépítéséhez.

Szentábrahám községben a tavaszi mezőgazdasági munkálatok befejezése után, erős iramban építik önkéntes munkával a gyönyörűen megtervezett kulturházat. Rövid idő alatt be is fejezik. Felek község szintén munkatervbe vette, hogy rövidesen kulturházat épít, a község házával egybe kötve. Ezzel véget vetnek annak, hogy községi közgyűléseiket az út közepén kelljen megtartani, hogy ifjúságuk kulturrendezvényei akadályt szenvedjenek. A község lakossága szalonna és turó megajánlásával járul hozzá a kulturházhoz szükséges téglák elkészítéséhez.

Csak Szentkeresztbányán Varró Mózes tiszteletes ur nem tartja szükségesnek, hogy a községben egy korszerű község-ház vagy kulturház építsenek. Minek is volna szükség kulturházra,

mert szerinte van egy kis viskó, amit szükség szerint használnak kulturháznak is. Ez az épület az egyház tulajdonát képezi, de a község lakossága építette, s ezt Varró tiszteletes ur csak díjazás mellett hajlandó a község használatára adni. 1947. május 1-ét Szentkeresztbányai lakossága is megünnepelte volna s az arra hivatott vezetőség felkérésre Varró Mózes urat, hogy az ugynevezett kulturházat adja rendelkezésükre. Varró Mózes ur, aki demokratának mondja magát, hogyne támogatná a demokratikus rendezvényeket. Meg is ígérte, hogy oda is adja, de csak akkor, ha az illető szervezet előzetesen lefizet 2.000.000 lej használati díjban.

Az alispán ur falulátogatása alkalmával a szentkeresztbányai község-házát is meglátogatta és szükségesnek tartotta, hogy egy korszerű község-házat épít-

senek, aminek a megépítéséhez a község lakosságának egyrésze a szükséges téglák előállítását díjtalanul vállalta. Csak Varró Mózes és a presbitériumi tagok, kik a tiszteletes urnak a befolyása alatt állanak, tartják helytelennek a község-ház építését, ugyanis az építés ellen fellebbezést adtak be a hatósághoz. Varró Mózes urnak az is demokratikus magatartás, hogyha valaki 90 éves koráig fizeti a kephát és halála esetén a hároméves kephátrá-éltja miatt betiltatja a harangozást és a halottat nem temeti el, míg 14 véka buzát neki át nem adnak. Varró tiszteletes ur a nép kenyere él és ténykedésével a demokrácia fejlődését akadályozza, tehát cselekedetei nagyon gyakran népellenesek. A híveket istenfélelemre tanítja, de elfelejti, hogy azt gyakorolni neki elsősorban lenne kötelessége.

M e g h i v ó

A Magyar Népi Szövetség vármegyei szervezete 1948. június 13. án, vasárnap, egész napot betöltő

MNSz-napot

rendez a forradalmi 1848. százados fordulójával kapcsolatos ünnepségek keretében és a román-magyar testvériség jegyében, melyre a vármegye és város minden lakóját szeretettel meghívja és elvárja.

M Ū S O R:

D. e. 11 órakor a moziteremben

nagy népi dalosverseny

8 dalárda részvételével.

1. Internacionálé. A ref. kollégium és tanítónőképző egyesített énekkara.
2. Bárdos: Népi dalok. A hodgyai dalkör.
3. Bárdos: Népdal kórusok. Az oklándi vegyeskar.
4. Petőfi dalok, székely népi dalok. A farcádi dalkör.
5. Román népelemek. A székelyudvarhelyi román kórus.
6. Nosedá K.: Magyar népdalegyveleg. A Székely Dalegyveleg.
7. Kodály Z.: Magyar kánonok. Népi énekek. Egyesített gyermekkórus.
8. Farkas F.: Baranyai népdalok. Kodály Z.: Székely keserves. A székelyudvarhelyi Református Dalkör.
9. Rákóczi-induló: A ref. kollégium és tanítónőképző vegyeskara.

Belépő jegy 30 lej.

II.

D. 4 órai kezdettel a sportpályán a vármegyei összes középiskolák

nagy atlétikai versenye,

torna-bemutatója, továbbá az Udvarhely—Nagyküküllő vármegyei középiskolás válogatott kézilabda-csapat mérkőzése.

1. Felvonulás.
2. A román. kat. gimnázium zászlósgyakorlata.
3. 100 méteres férfi síkfutás, 60 méteres női síkfutás.
4. Súlydobás.
5. Korlátgyakorlatok.
6. Zsinorlabda (női).
7. Nyújtógyakorlatok.
8. A ref. tanítónőképző padgyakorlatai.

9. Gerely, díszkosz.
 10. Píntugrás (ref. kollégium).
 11. Lóugrás (rom. kat. gimnázium).
 12. Zsinorlabda.
 13. 4x100 stafétafutás.
 14. Sagesvár—Udvarhely (kézilabda).
- Belépőjegy: ülőhely 50, állóhely 40, diákoknak, katonáknak 10 lej.

III.

Este 8 órai kezdettel szabadtéri

népi bemutató

a kollégiumkertben az országos versenyre induló táncsoportok közreműködésével.

1. Zetelaki verbunk és párostáncok. Zetelaki csoport.
2. Guzsalytánc, oroszhegyi népi táncok. Oroszhegyi csoport.
3. Karonfogós, Zsebkendős, Legények verbunkja és egy ifju csoport csúrdöngölőse. Farkaslaki csoport.
4. Huszár kerengő, Sóvidéki, Hétféle. Malomfalvi csoport.
5. Korondi csárdás, Járatos, Ugrató, Marosszéki. Korondi csoport.
6. Fonójelenet (táncjátékkal), Mennybe menős, Járatos, Kecseti csúrdöngölős és verbunk. Kecseti csoport.
7. Keménycsárdás, Úrmösi sűrűforgató. A ref. kollégium és tanítónő képző táncsoportja.

Belépő jegy 50 lej.

Az esti műsort ugyanott reggelig tartó táncmulatság követi.

Elsőrendű konyha! Meleg és hideg ételek! Friss kúrtóskalács és más finom tészták. Kitűnő borok. Jégbe hűtött sörök.

Nagyszerű zene az asztaloknál és a táncolók részére.

Ha nemeset, ha szépet akar látni és hallani, s kitűnően akar szórakozni, vegyen teljes részt a MNSz napon!

Belépő jegy az egész napi műsorra: 100 lej városiak, 50 lej falusiak részére.

Népiskolák dalosünnepélye Keresztúron

A keresztúri alsó és felső járás népiskolái f. hó 30. án, vasárnap délután a ref. iskola szép, modern tantermben jól sikerült dalosünnepélyt rendeztek. Az ünnepélynek versenyjellege volt, kötött és szabadon választott darabokkal szerepeltek a résztvevő énekkarok. A szép számban összegyűlt közönség gyönyörködve hallgatta a gyermeki ajkakon felcsendülő szebbnél szebb népdalokat.

Jóleső érzéssel állapíthatjuk meg, hogy népiskoláink tanítói hivatásuk magaslatán állnak, gyermekeinket a dalokon keresztül is demokratikusan nevelik, népi énekeinket közkinccsá teszik s így szervesen bekapcsolódnak az építő munkába.

Kovács Ferenc, a székelykeresztúri állami iskola igazgatója megnyitójában arról a hatalmas munkaversenyéről beszélt, amelynek célja a háborus romok fölött a szociális, új életrend felépítése. Ebből az építő munkából a népiskolák is kiveszik a részüket, nevelő rendszerüket teljesen az új szellemre hangolták át s így ez az új nevelési módszer és munka biztos záloga a népi demokrácia teljes diadalrajutásának.

A bíráló bizottság teljes meglepetését Gálffy Ferenc ny. ig. tanító tolmácsolta. A résztvevő betfalvi, alsóboldogfalvi, kigalambfalvi, ujszékelyi, nagykedé kiskedéi egyesített énekkar, a fiutfalvi, nagysólymosi, székelykeresztúri unitárius, román. kath., református, állami, gyakorló iskola, rugonfalvi és szentkeresztbányai népiskolák énekkarai, az alsóboldogfalvi, rugonfalvi, székelykeresztúri állami iskola táncszámai, valamint az utóbbi iskola megjelentett népballadája egytől-egyig mind dicsőretek érdemelték. Minden énekkar itt a közösségi munkában érzi az esetleges hiányosságát is és indítást nyer a jobb, tökéletesebb munkateljesítésre.

Bezárót Orbán Károly művelődési köri titkár mondott, aki a népiskolák szereplését művészi szempontból értékelte s az éneket, mint a kollektív nevelés egyik főlényezőjét méltatta. A felemelő hangulatban végződött ünnepély az Internacionálé elnevezésével ért véget. (kf)

Hadigondozottak figyelmébe!

A hadigondozó központ fürdőbizottsága lehetőséget nyújt arra, hogy a hadigondozottak fürdőkön nyaralhasanak. A csonttuberkulózisban, reumában szenvedő, valamint a háborus sérülések miatt szenvedő hadigondozottak ingyenes lakásban és ellátásban részesülhetnek. A tüdőbeteggyanúsok és általános testi elgyengülésben szenvedők, gyomorbetegségek és májbetegségek részére csak a lakást és fürdőt fedezi a bizottság.

A nyaraltatásban résztvenni kívánó hadigondozottak orvosi, vagy kórházi bizonyítvánnyal ellátott kérésüket terjesszék az I. sz. Ortopéd Központhoz Bukaresibe (Str. General Angelescu 140)

Gyümölcsiz

55% cukortartalommal
kg. 184 lej

UMGISz Szövetkezetben

A munkásság és földművelés szövetségének fontossága

A mai kor nagy társadalmi átalakulásának útja a munkásosztály és parasztság harci erejétől függ. Marx és Lenin tanításainak ismerete meggyőz minket arról, hogy ezek az osztályok azok, amelyek a kapitalizmus igájából felszabadítják az emberiséget. Erről győz meg mindenkit az utolsó ötven év felszabadító mozgalmainak története.

A szociálista forradalmat Oroszországban a munkásosztály a dolgozó parasztsággal együtt valósította meg. Ha ez a szövetség nem lett volna meg, az 1917 októberi forradalom nem tudott volna győzedelmeskedni.

A második háború győzelmes befejezése után Kelet- és Délkelet Európa országaiban hatalmas gazdasági átalakulás indult. Ezeknek az országoknak a népei kisajátították a nagytőkés és nagybirtokosok tulajdonait. Több országban már az ipari termelő eszközök is az állam kezébe jutottak, a föld pedig a dolgozó parasztság tulajdona lett.

Ezek a hatalmas gazdasági átalakítások maguk után vonták a politikai változásokat is. A kizsákmányoló osztály helyett a népi tömegek kezébe került a politikai hatalom és megszületett a népi demokrácia.

A munkásosztály és parasztság volt az, amely a forradalmi változásokat végre hajtotta, a munkásosztály a mozgató és vezető ereje a forradalmi átalakulásoknak. A paraszt- és munkás összefogás a demokratikus országokban a proletár-pártok és a haladó parasztpártok közös munkásságában nyilvánul meg.

Jó ezt tudnunk. A múltban is voltak olyan pártok, melyek hol »nép-párt«-nak, hol »parasztpárt«-nak nevezték magukat, de ezeket a nagybirtokosok alakították olyan céllal, hogy félrevezessék a néptömegeket.

A munkásosztályok és azok élcsapatai: a kommunista pártok voltak azok, melyek ezeket leleplezték. A legnehezebb a dolog a jobboldali szociálistákkal volt, akik az angol-amerikai imperiálisták szolgálatában állva, ügyesen tudták palástolni árulásukat.

Amidőn megtörtént a gazdasági és politikai változás, amidőn a hatalom a nép kezébe került, felvetődött a kérdés, milyen irányban fejlesszék ki a gazdasági és politikai életet. E változások megteremtették azokat a feltételeket, melyek alapján a népi demokrácia országai elindulhattak a szociálisták útján. Így tehát a népi demokrácia országai a kapitalizmusból beléptek a szociálistákba való átmenet időszakába.

Lenin szerint az átmeneti időszakban az államhatalom alapja a munkásosztály, mely a parasztsággal való szoros szövetségre, mint szilárd oszlopra támaszkodik. A kommunista és munkáspártok azon munkálkodnak, hogy ez a szövetség minél szilárdabb legyen. A népi hatalom a parasztság széles rétegeit vonja be az ország irányításába. A munkásosztály pedig, mint politikailag tapasztaltabb, segít a parasztságnak az államvezetés új és nehéz feladatainak elvégzésében.

A munkásosztály segítséget nyújt a mezőgazdasági munkásoknak, a sze-

gény parasztságnak és középparasztoznak. E segítség többféle formában nyilvánul meg. Falujáró csoportok végzik felvilágosító munkát. Munkás-csoportok keresik fel a falvakat, ahol mezőgazdasági eszközök és gépek javítását végzik el. Az állam segítséget nyújt a parasztságnak hitelek útján, gazdasági felszerelések, vetőmagvak és állatok vásárlására. A munkásosztály és az állam különös gondot fordít a mezőgazdasági szervezetek létesítésére is, hogy ez által olcsóbban elérhető legyen a parasztságot mezőgazdasági és ipari cikkekkel. A munkásosztály mindenképpen segít e szervezetek népi, demokratikus jellegének megszilárdításában, mert ezzel megerősíti a parasztsággal kötött szövetséget is. A parasztság az így elért fejlődés alapján egyéni érdekeit összhangba hozza, a szociálisták felé haladó ország érdekeivel.

A szociálisták felépítésénél legfontosabb megértenünk a földreform sikerét, melynek alapján a népi demokrácia országában új parasztagazdaságok milliói keletkeztek és ezzel a parasztság tetemesen gyarapodott. De nem szabad megfeledkezni arról, hogy az átmeneti időszakban a harc nem szűnt meg a kapitalizmus és szociálisták közötti sőt az kiéleződik. Mert ha nem látjuk meg az osztályok ta-

gozódását a falvakban, ha nem számolunk a veszéllyel, mely a tőkés elemek részéről fenyeget, könnyen hejlünk arra az elméletre, mely szerint a kapitalista elemek békésen átmenhetnek a szociálistákba. Aki nem látja az osztályharcot vagy csak elpalástolja azt, veszélynek teszi ki a munkás parasztszövetséget. A marxizmus-leninizmus értelmében a szociálisták nem szabad és nem lehet csupán a városokban és iparban építeni, hanem építeni kell a faluban is, a mezőgazdaságban. A munkás parasztszövetség kérdése a kapitalista országok kommunista számára is fontos, mert enélkül a népek és nemzetek felszabadítását nem tudják elvégezni.

A munkásosztály harcának egész történelme azt mutatja, hogy ahol a parasztsággal való szövetség szilárd és erős volt, ott a munkásság forradalmi küzdelmét siker koronázta.

Kiváló példa erre a szociálisták megalapítása és kiépítése a Szovjetunióban.

A marxizmus-leninizmus szerint a munkásosztály és a parasztság szövetsége az alapja minden sikernek, amit a dolgozók a kapitalista rabiga alóli felszabadításukért kivívtak. Ebben a szövetségben a vezető szerep a legforradalmibb osztályt, a munkásosztályt illeti meg. *Benedek Sándor.*

Befejeződött az Udvarhelyi Szakszervezeti Tanács harmadfokú káderiskolája

A f. évi február 13-án kezdődött káderiskola előadásai f. hó 3-án befejeződtek. Mi pedig, akik résztvettünk ezeken az előadásokon, csak most látjuk, hogy milyen nagy szükségünk volt erre a káderiskolára és milyen sok hasznos tudást kaptunk itt a munkás mozgalommal kapcsolatban.

Bepillantást nyertünk a régi kapitalista, imperiálista rendszer féltett titkaiba és gyalázatos játékaiba, melyeken keresztül több, mint ezer évig élődtek és zsarnokoskodtak a világ népein, börtönbe és vécspadra küldve azokat, akik túllátva szándékaikon, felvilágosító munkájukkal igyekeztek felrázni a tömeget bódult álmából. De hiába volt a börtön és a vécspad, az eszme győzött és ma már több, mint 80 millió szervezett munkás törizuzza

a széthullóban levő rendszer bilincsei-nek láncszemeit. Mi pedig ezzel az ujjonnan szerzett tudásunkkal felfegyverkezve kiáltunk oda, Amerika, Anglia, India és a többi államok munkás milliói elnyomóinak, hogy a végórjuk közeleg, a pöröly lecsapásra kész s ez össze fog zuzni egyszermindenkorra minden zsarnokot és kizsákmányoló kapitalistát.

Az Udvarhelymegyei Szaktanácsnak pedig köszönjük a fáradságot, türelmet és tudást, amit ezeken az előadásokon nekünk adtak, kérve, hogy ezeket a káderiskolákat rendszeresítsék, hogy így tökéletes vezetőket nevelve a munkásmozgalomnak, tudásunkkal és munkánkkal meggyorsítsuk a végleges győzelmet a világ imperiálistáin. *Kerész János*

Ismerjük meg korunk könyveit

Upton Sinclair: Petróleum

Amerika a megoldatlan társadalmi kérdések hazája. A külföld számára kiegyensúlyozottnak látszó amerikai élet mélyében ott dühörognak a társadalmi átalakulást sürgető erők. Upton Sinclair, aki eddigi műveiben is meghallotta ezeknek az erőknek a hangját, Petróleum című érdekesítő regényében megkapó módon érzékelteti a társadalmi erők küzdelmeit.

Egyfelől áll a nagytőke, a kizsákmányolás eszköze, másfelől az emberi életszínvonalért, a kizsákmányolás ellen küzdő, ébredő munkásság. Arnold Ross, az egyszerű munkásból magát petróleummágnássá felküzdött jó-

érezős nagytőkés, szíve sugallata el-lenére ki kell, hogy szolgálja a monopol-kapitalizmust. Tőkés társai kényszerítik, hogy ugyanolyan kegyetlenül járjon el a sztrájk letörésében, mint ők maguk, hogy ugyanugy harcoljon a munkásmozgalom ellen, mint ők. Ez az Arnold Ross, aki a vagyonytűjtés kezdetén, az első olajforrások fúrásánál munkáit megbecsülte, munkáikat jobban megfizette, mint a többiek, minél nagyobb vagyona tesz szert, annál inkább belekerül a tőkés versenyiramba és lesz a tőke rabszolgája.

Fia, ifjabb Arnold J. Ross, a milliomas ifjak gondtalan életét élhetné, folytat-

hatná apja tőkésaporító munkáját, de szíve a munkások felé hajja. Meg-ejti őt a munkások igazsága, összeköttetésbe kerül a szociálista mozgal-makkal és elvesz a kapitalizmus szá-mára. Szakit a nagytőkés társadalmi élettel, azzal teljesen szembehelyezke-dik, szociálista barátaihoz csatlakozik s az ellenségévé vált nagytőkésék kar-maiból megmenteni sikerült kis vagyona-val a szociálista mozgalom érdekeit szolgálja.

Peter Watkins, a regény legszimpa-tikusabb alakja, a szociálisták har-cosa a társadalmi küzdelmek áldozatá-vá válik, a nagytőkésék meggyilkoltatják, pedig ifjú életének minden percét szenvedő munkástársai érde-keinek szolgálatára fordította.

Az egész regényen végighúzódik az

Értesítés

Az Első Udvarhelyi Gyapja-fonóda, Baromvásártér 3. sz. alatt, vállal ványolást bármilyen posztóra, fonást berke és merinó gyapjura, fésztülést szálas gyapjura is. 3-3

amerikai tőkés társadalom ellentmondásainak grotesksége. A munkásból lett nagytőkés, aki a munkásaival érez szíve szerint, mégis a munkások ellenségévé válik. A milliomas ifjú a társadalmi átalakulás harcosává válik, saját osztályának ellenségévé. Egy másik főszereplő az emberek vallásos érzésének kizsákmányolója és hasznélvezője lesz. Az olvasó előtt nyilvánvalóvá lesz, hogy ezek a félrecsuszott életek a társadalmi rendszer áldozatai s önkéntelenül arra kell gondolnia a társadalomnak, milyen nagyszertű építői lehettek volna ezek az emberek egy szociálista rendszer keretében, ahol képességeiket a közösség érdekében használhatták volna fel.

Az Utunk 50. száma

Az Utunk, a romániai írószövetség magyar csoportjának lapja, ötvenedik számával két éves munkáját ünnepli. Nem mulaszthatjuk el, hogy ezalkalommal erről a komoly irodalmi és művelődési lapról meg ne emlékezzünk.

Utörő és hézagpótló munkát vállalt és végzett az Utunk, amikor a Színházi Élet hamis életszemléletéből táplálkozó közönség elé azzal az igény-nel lépett, hogy a korszerű és realista irodalom és művelődés kincseit tegye a romániai magyarság közkinésévé.

Célját el is érte a lap, mert eljutott minden olvasnivaló magyar munkás, földműves és értelmiségi kezébe és a legeldugottabb községben is hirdeti az új eszméket. Nagyban hozzájárult ez a folyóirat ahhoz, hogy az erdélyi magyarság foglalkozzék komolyan és becsületesen a mostani társadalmi és politikai átalakulással, hogy megértse a fejlődés útját és az ország ujjáépítésének nagy munkájába teljes erejével kapcsolódjék be.

Ötvenedik, ünnepi számában az Utunk számadást végez, önbírálatot gyakorol, felsorolva saját hibáit és egyben rámutat a maga elé tűzött további feladatra is. »Az ideológia kérdéseit az eddiginél mélyebben szántóan kell megtárgyalnunk. Következésképpen és félreérthetetlenül kell hirdetnünk és

terjesztünk a marxizmus-leninizmus tudományos tanításait, melyek a kutató számára a valóság megismerésének biztos módszerét, művész számára pedig a korszerű, aktuális és maradandó, mozgósító, harcra való alkotási módokat nyújtják. A valóság sokoldalú és méltó ábrázolása, a romániai élet minden jelenségének feltárása, a román és magyar együttélés új formáinak művelése, a romániai magyarság irodalmi és művészeti frontjának előrelendítése, minden alkotó erő harcbanindítása a feladat.

Örömmel köszöntjük lapjárunkat két éves munkájának ünnepeltkorát, reméljük, hogy továbbra is a romániai magyarság utmutató fáklyája lesz és a magyarság még nagyobb tömegeit vezeti a fejlődés útjára.

A megyei időközi bizottság ülésének fontos határozatai

A megyei időközi bizottság foglalkozott az udvarhelymegyei kisiparosok és a Betegsegélyző Intézet közt fennálló vitáskérdésekkel. Ismerve a megye kisiparosainak helyzetét, a nehézségeket, melyek az anyagellátás és a munkahiány folytán fennforognak, az időközi bizottság meg fogja keresni az illetékes hatóságokat, hogy a megye kisiparosságának a helyzetén könnyítsenek és a Betegsegélyző Intézettel szemben fennálló tartozásait a viszonyoknak megfelelően csökkentésük vagy pedig keressék meg másképpen a módot a terhek elviselésének könnyebbé tételére.

Foglalkozott még az időközi bizottság a fagy-károkról is. Elhatározta a bizottság, hogy megteszik a szükséges lépéseket aziránt, hogy azok a községek, amelyek fagy-kárt szenvedtek, ebben az évben a gyümölcsösök után járó adókat tekintetben kedvezményben részesüljenek.

Lendülettel munkával épül az új sportpálya

Az új sportpályának az építése, amiről a múlt számunkban bővebb felvilágosítást közöltünk, lendületesen halad előre. A munkából, felhívásunk és a demokratikus szervezetek, a város, az OSP felhívása és szervezése folytán újabb és újabb önkéntes munkacsoportok veszik ki részüket. Többen anyagi támogatásukkal sietnek a cél megvalósítására.

A lendület ellenére azonban akadnak olyanok, akik még, nem rosszakarattól, de nemörömdömségből az elvégzendő munkától idegenkednek. Felhívjuk szervezeteink és az új sportpályát építő bizottság figyelmét a munkacsoportok rendszeresebb megszervezésére. Vármegegyünk lakosságának pedig ismételtén kérjük anyagi támogatását, közbirakosságaink fámegajánlását és az adományoknak az OSP-hez való juttatását. Egy pár ásonyomással, egy pár lejjel igyekezzék mindenki az új sportpálya minél hamarabbi megépítéséhez hozzájárulni.

Jó sportpálya, edzett ifjuság, boldog jövő.

„Kicsiny székely falucskák tornya integet és vár sok-ezer csöpp székely gyerek“

Nyolc év leteltével utoljára csendülnek ennek a szeretett drága épületnek a csengője, utoljára szól hívó szava és ez a csengettyűszó könnyet csal nemcsak a Ti, hanem valamenyünk szemébe.

Hív és küld is egyuttal, hív, hogy az utolsó öleléssel hitet, reményt és szeretetet öntve szívetekbe, elküldjön a fehérre meszelt falu kicsiny székely falvakba, hogy ott azt a tudást és szeretetet, amit itt nyolc éven át magatokba szívattok és élveztetek, átadjátok azoknak a csöppnyi székely gyermekeknek, akik oly nagyon várnak titeket. Titeket és veletek az új életet, azt az új életet, melynek eléréséért oly sok vér öntötte ezt a földet és olyan sokat szenvedett ez a nép.

Most, mikor könnyes szemmel bucsuztok az iskola falaitól, szeretett tanáraitoktól és tanárnőitektől, álljatok meg egy pillanatra és tekintetek vizsgálja a nyolc évre, amit itt töltöttetek. A szeretet és féltő aggodásra, mellyel szüleitök kísértek végig az éveken, hogy idáig jutva megárhatték ezt a boldog pillanatot, mikor az új kor új embereiként szabadon repülhettek ki az életbe a tanulás után tanítani. Tanítani az új hitet, belecsöppögtetve a gyermekek lelkebe a marxi tanítás örök igazságát, hogy ember és ember között nincs különbség, egyforma joga van mindenkinek élni és dolgozni s ezzel a munkával építeni a népek új hazáját, hol nincsen földrajzi vagy történelmi határ, ami nemzetekre és fajokra osztja a népeket, hogy az így kialakult érdekcsoportok szinte évtizedeként fűrösszék vérbe a kezüket.

Ti pedig, akik most mint a nép gyermekeinek tanítói szóródtok szét ezen a földön, legyetek fénylő csillagok és örökkön élő mécsesek, melyek megvilágítják a mult sötét kinzókamráit és tettezre hívják minden-dolgozót, lerázni a még megmaradt bilincs lánc szemeit.

A MNSz munkája

A járási szervezők fontos értekezletet tartottak f. hó 4 én, melyen megjelent Căpos Ferenc, Aradmegye nemzetgyűlési képviselője is. A képviselő kimerítő és iránytmutató kül- és belpolitikai előadást tartott.

Ezután sor került a júniusi munkaterv részletes megbeszélésére, amely kivonataiban is jellemző a megyében megindult szervezői munkákra. Munkatervbe foglalták a járási felelősök széleskörű politikai felvilágosító munkáját, a többtermelésre és újjaépítésre irányuló felvilágosításokat, az ifjuság mozgósítását a munkabrigádok megalakítása érdekében, a helyi szervezetek kulturális megnyilvánulásának előmozdítását és annak népszerűsítését stb.

Itt említtük meg, hogy június 10 én Parajdon, Oklándon, Keresztúron, Bögözön járási értekezleteket tart a megyei szervezet központja, melyre kötelesek megjelenni a MNSz helyi szervezeteinek vezetői.

Az új lendületre kapott széles körű szervezési munkálatokra bizalommal tekintünk.

x Elvesztett Kálnai Győző Viktor névre szóló I. oszt. gimn. igazolvány, mely a székelykereszturi unit. gimnáziumban, az 1932 évben volt kiállítva. Semmisnek nyilvánítom.

x Elvesztett egy Bodó József névre szóló »Ungisz« vásárlási és tagsági könyv, 3 személyre szóló pontos könyvecske, szintén 3 személyre élelmezési jegyek, egy rendőrségi buletin. Továbbá ugyanaz a személy elveszített egy Gothárd Béláné névre szóló rendőrségi buletin és élelmezési jegyet a piacon. Kérjük a becsületes megtalálót, sziveskedjék a kiadóhivatalba beadni.

SPORT

UMTE—Dinamó 9:1 (6:1)

A C ligába való jutásért játszott a rangadó mérkőzést két labdarúgó-csapatunk. A mérkőzést megérdemelten az UMTE csapata nyerte meg.

Ebből az alkalomból foglalkoznunk kell versége ellenére a fiatal Dinamó csapatával. Ez a csapat, amely alig több egy évesnél, egy év alatt is már megmutatta, hogy komoly fejlődési lehetőségek előtt áll. Biztosítva ennek a játékosok fiatal élgárdája és fejlődő technikája. A kerületi mérkőzéseket fegyelmeezzen, lendülettel és odaadással játszotta végig a csapat. A Dinamótól még sokat vár sportszerető közönségünk.

UMTE—Barót 5:1

CFR (Nagyvárad)—UMTE 3:0

Férfi. kézilabda:

CMSS (Segesvár)—Autó Sport 7:2

Diáksport

KTK (Keresztur)—Róm. kat. gimnázium 3:2 (2:2)

HIREK

— A Federációhoz 10 000 kgr. gyapot érkezett, melynek a kiosztása már folyamatban is van. Kormányunk gondoskodott az igazságos elosztásról. Azok részesülnek elsősorban gyapotban, akik beszoigallatási kötelezettségüknek eleget tettek, akik legszorgalmasabban művelték meg földjeiket és akik leginkább rászorultak a támogatásra. Országunk nagy barátja, a Szovjetunió gondoskodik továbbra is arról, hogy ruházzai téren se szenvedjünk hiányt. Nemsokára újabb gyapot-szállítmány érkezik megénkbe is.

— A Nemzeti Néppárt május 30 án ünnepelte Székelyudvarhelyen megalakulásának egyéves évfordulóját. A város háza kistanácstermét teljesen megtöltötték a párt tagjai és barátai. Negrescu Stelian, a párt elnöke, Szilágyi Ignác megyefőnök, Keintzel Rudolf, a RMP megyei titkára, Socol vezérfelügyelő beszéltek, majd Săbau Carol, a párt titkára tette meg évi jelentését. A gyűlésen Neculce, a NNP orsz. elnöke is megjelent s az ő megleghangu beszéde felezte be a jóslíkerült ünnepi gyűlést.

— A „Scanteia“ barátai. Ünnepélyes keretek között szervezték meg f. hó 5 én Székelyudvarhelyen a Scanteia barátainak körét Megnyitót Negreanu Stelian mondott, megismertette a Scanteia lap hivatását a népközösségben. A gyűlés megválasztotta a kör ideiglenes vezetőségét. Több hozzászólás után Demeter Sándor, a RMP titkársági tagja ismertette a Scanteia barátai kör célkitűzését.

— Június végéig fémjelzettnél kell az arany és ezüst tárgyakat. Az 1 grammal súlyosabb arany és ezüst tárgyakat, kivéve a karikagyűrűket fémjelzéssel kell elláttatni. Megyénkben ezt a munkát a székelyudvarhelyi mértékhatóság intézet végzi. Ne mulasszuk el a fémjelzetetést, mert akik nem tesznek eleget ennek a kötelezettségüknek, büntetésnek teszik ki magukat.

— A lakbér szerződések láttamozásának határidejét június 15 ig meg-hosszabbították. Eddig az időpontig mindenki bírség nélkül fizetheti le a lakbérleti szerződés után járó 4% os adót.

— Az Arius új helyiségbe költözik. Az Arius, mely eddig is komoly és eredményes munkát végzett Székelyudvarhelyen, a munka fokozásának érdekében más helyiségbe költözik: a Kossuth utcai 6. számú épületbe. Az

Arius felhívja tagjainak figyelmét erre a helyiségváltásra, azzal, hogy az új helyiségben is minél többször keressék fel felvilágosítás végett.

— Le kell bélyegeztetni július hó végéig az öngyújtókat is. Ezeknek lebélyegzése 400, 700 és 1100 lejbe kerül az öngyújtó minősége szerint. Tegyük eleget ennek a rendelkezésnek is. A rendelkezés ellen vétőket súlyosan büntetik és a lebélyegzetlen öngyújtókat elkobozzák.

x Eladó egy családi ház sürgősen Attila-utca 28. Érdeklődni lehet dr. Nagy Lajosnál. 1—3

x Eladó jókarban lévő gyapjufestő tépővel, szabadonlengő síkszita, központifutó szita. Érdeklődni lehet Farkas Mózes malomtulajdonosnál, Felsőboldogfalva.

x Eladó családi ház Kornis utca 10. Vétel esetén beköltözhető, érdeklődni lehet Árpád utca 11. 1—3

x Elvesztett a piacon egy Mátyás József névre szóló, élelmezési jegy, nehéz tessimunkás, a »Federáció« pecsétje van rajta. A megtaláló: kerjük, sziveskedjék a kiadóhivatalba beadni.

x Betula olaj (Oleum Betulae Empireumaticum) Betula szurok (Pix Betulacea), gyógyít macacs bőrdantalmakat, sebet, hajhullást. Kérje orvosától vagy a gyógyszerárban. Betula Laboratorul Chimic, Olorheiu, Str. Orbán Balázs 38. Engedélyezve 59049—1946 Klinikai s egyéb elismerő levelek. 4—4

x A pénzügyigazgatóság mellett lévő Lengyel tére porcelán üzlet épület-nyaga eladó. Érdeklődni lehet az Orbán Balázs trafikban. 3—3

x Eladó Udvarhelyen Király u. 10 sz. alatti szoba, konyhas ház. Érdeklődni: György János Homoródszentmárton. 2—2

Székelyudvarhely város polgármestere

Szám: 1835—1948.

ARLEJTÉSI HIRDETÉMNY

1948 június 11 én d. e. 11 órakor a város háza 9. sz. helyiségben zártkörű árlejtést tartunk a Vásártér utca 1.200 m. területének utburkolási munkálatára, melyek értéke a költségvetés szerint 420 520 lej.

Az ajánlatok a fent megjelölt irodában beszerezhető nyomtatványon teendők meg.

Az ideiglenes bánatpénz a munkálatok értékének 5%, amely az ajánlatokkal egyidejűleg készpénzben vagy értékpapírban teendő le. Az ajánlattevők kötelesek igazolni, hogy bejegyzett céggel bírnak és hogy ilyen természetű közmunkát jó minőségben legalább 3 éven keresztül végeztek.

Székelyudvarhely, 1948 május 30.

Dobos Ferenc, polgármester.

Asztalos Kálmán, városi mérnök.

Zetelaka nagyközség előjárósága

Szám: 562—1948.

ARLEJTÉSI HIRDETÉMNY

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy 1948 évi június hó 12 én d. e. 10 órakor a község háza hivatalos helyiségében nyilvános árlejtés lesz 1 drb. írógép vásárlására.

Az árlejtés a LCP 88—110 szakaszai, valamint a nyilvános árlejtésekről szóló szabályrendeletek alapján történik. Kifizetési ár 30.000 lej.

Az előmérieti költségvetés, valamint a vállalati feltételek naponta megtekinthetők Zetelaka előjáróságánál.

Az árlejtés eredménytelensége esetén az írógépet közvetlen tárgyalás útján szerezzük be.

Zetelaka, 1948 május 25.

Tornay Imre, k. bíró.

Farkas Árpád, k. jegyző.

Nyomatott a »Szabadság« könyvnyomdában Székelyudvarhelyt.